

323.24

**OMBUD**

Barne- og familiedepartementet  
Postboks 8036 Dep  
0030 Oslo

2004/05463

-017

Likestillingsombudet  
Postadresse: Postboks 8048 Dep, 0031 Oslo  
Kontoradresse: Grensen 5, 0159 Oslo  
Sentralbord: 24 05 59 70  
Telefaks: 24 05 59 80  
E post: post@likestillingsombudet.no

Deres ref

Var ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato

200405463-/BGUS

304/2004/516 JLR/BP

31. januar 2005

## HØRING:

### **FORSLAG OM Å INNFØRE OBLIGATORISK MEKLING VED SAMLIVSBRUDD FOR SAMBOERE MED FELLES BARN OG Å OPPHEVE BARNELOVENS DEFINISJON AV VANLIG SAMVÆRSRETT (endringer i barneloven og barnetrygdloven)**

Likestillingsombudet viser til høringsnotat av 23. desember 2004 fra Barne- og familiedepartementet. Høringsfristen er 11. februar 2005.

Innledningsvis finner jeg grunn til å presisere at min høringsuttalelse i saken først og fremst er skrevet ut fra et likestillingsperspektiv. Andre instanser er bedre i stand til å drøfte innholdet i begrepet "barnets beste", og ta stilling til hvilke føringer dette bør legge på eventuelle endringer i regelverket.

#### **Obligatorisk mekling for samboere**

Likestillingsombudet er positiv til forslaget om å innføre obligatorisk mekling for samboere med felles barn under 16 år, slik at samboere likestilles med ektefeller på dette området. Hensikten med obligatorisk mekling må være at foreldrene skal komme fram til en god omsorgsløsning for felles barn som vil fungere bra for alle parter.

Det er nødvendig med et effektivt virkemiddel for å sikre at partene møter til meklingen. Departementet foreslår at det stilles krav om meklingsattest for å få utvidet barnetrygd. I og med at dette er en av konsekvensene for gifte foreldre som ikke møter til mekling, synes det å være en god løsning. Det er imidlertid viktig, som departementet påpeker, at meklingsordningens regler er slik at den ene av foreldrene ikke kan hindre utbetaling av barnetrygd til den andre av foreldrene ved å unnlate å møte til mekling.

#### **Oppheving av barnelovens definisjon av vanlig samvær**

Departementets hovedmål med lovendringen er å få øket fokus på hensynet til det enkelte barns beste, ved at avtaler om samvær skal inngås med grunnlag i en individuell vurdering av det enkelte barns behov og ikke basert på en standardordning.

Det klare utgangspunktet i saker om barnefordeling og samvær med barn er, og bør fortsatt være, hensynet til barnets beste. At avtaler om eller vedtak om samværsrett oppfattes som rettferdig av begge foreldrene bør imidlertid også tillegges vekt. Rettferdige løsninger vil forhåpentligvis bidra til å senke konfliktnivået foreldrene i mellom over tid, og således også være et gode for barna.

Likestilling knyttet til omsorg for barn er et tema som Likestillingsombudet mottar mange henvendelser om, særlig med fokus på mannens rolle som omsorgsperson. Flertallet av dagens samværsforeldre er fedre, og mange av dem ønsker større kontakt med sine barn etter samlivsbrudd enn det de har i dag. Et av målene med departementets forslag er at foreldre avtaler mer samvær, og at fedres rolle som omsorgspersoner som følge av dette styrkes. Jeg mener at et slikt mål er et godt utgangspunkt for å fremme likestilling.

Et viktig spørsmål sett fra et likestillingsperspektiv er om forslaget faktisk vil føre til at fedres rolle som omsorgspersoner for barn styrkes, slik at kvinner og menn blir mer likestilte med hensyn til omsorg for egne barn.

En legaldefinisjon på hva som er vanlig samvær kan lett oppfattes som en standard som skal brukes, selv om det kan være andre individuelle løsninger som er bedre. Det kan derfor hindre samværsforeldre, og da i stor grad fedre, å få en større del i omsorgen for barna. Dette tilsier at det kan være en fordel å fjerne definisjonen på vanlig samværsrett fra loven.

En negativ konsekvens ved å fjerne definisjonen kan være at det blir avtalt mindre samvær enn det som i dag omtales som vanlig samvær. En definisjon av samværsbegrepet kan sikre at den av foreldrene som barnet ikke bor fast hos i hvert fall får et visst omfang av samvær i det legaldefinisjonen gjerne blir brukt som et utgangspunkt for nærmere avtale om samværet. Jeg kan ikke se at departementet har problematisert dette i særlig stor grad.

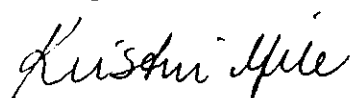
Departementet understreker at det under enhver omstendighet er viktig at opphevelsen av legaldefinisjonen ikke medfører at det samlede samværsomfanget minker. Samtidig sies det at det ikke kan påberopes mer samvær enn den tidligere legaldefinisjonen på grunn av denne lovendringen. Barnets beste og individuelle forhold skal være utgangspunktet. Likestillingsombudet ser at det av hensyn til individuelle behov hos det enkelte barn og i den enkelte familien kan være vanskelig å sette et minimumskrav for omfanget av samværet. Derfor er det viktig å fokusere på et utgangspunkt om at kontakt med begge foreldre er viktig for barnet, både som en veiledning for foreldre som skal inngå avtale, men også for retten eller fylkesmannen som skal ta stilling til samværsaker.

Jeg mener derfor det er positivt at det fremgår av lovteksten at et av kriteriene det skal legges vekt på er best mulig samlet foreldrekontakt. Departementet har vurdert hvorvidt begrepet "best mulig" eller "størst mulig" skal benyttes. Likestillingsombudet er enig at begrepet "best mulig" samlet foreldrekontakt vil være det mest dekkende. Det vil si noe både om innhold og omfang av samværet.

På denne bakgrunn støtter Likestillingsombudet forslaget om å fjerne barnelovens definisjon av vanlig samvær, under forutsetning av at det klart fremgår at det skal legges vekt på best mulig samlet foreldrekontakt. Jeg oppfordrer også departementet til jobbe aktivt for å fremme andre tiltak som kan sikre økt kontakt mellom fedre og deres barn etter et samlivsbrudd.

For øvrig har ombudet ingen merknader til forslagene i høringsnotatet.

Vennlig hilsen

A handwritten signature in black ink, reading "Kristin Mile". The signature is written in a cursive style with a prominent loop at the end of the last name.

Kristin Mile  
likestillingsombud

Saksbehandler: Janicke Lygren-Runde